

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 5595

гр. София, 29.06.2023 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX ТРИЧЛЕНЕН СЪСТАВ,
в закрито заседание на 29.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Елка Атанасова

ЧЛЕНОВЕ: Катя Аспарухова
Мария Ситнилка

като разглежда дело номер **11677** по описа за **2021** година докладвано от съдия Елка Атанасова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.92 ал.2 от Гражданския процесуален кодекс чл.144 от Административно-процесуалния кодекс.

Образувано е по жалба на адвокат Д. Ц. С., пълномощник на жалбоподателите по делото А. Л. М., С. С. Т. и С. С. Г., адресирана до Върховен административен съд, срещу протоколно определение от 21.04.2023г., постановено по настоящето дело, с което, на основание чл.91 ал.1 във вр. с чл.89 т.3 от ГПК му е наложена глоба в размер на 50 лв. за обида на съда и отправяне на обвинение, че председателят на състава лъже.

В жалбата се твърди, че жалбоподателят не е осъществил състава на чл.89 т.1, т.2 или т.3 от ГПК, тъй като в открито съдебно заседание „говорил истина, базираща се на обективни факти“. В жалбата се възпроизвеждат по памет част от мотивите на протоколно определение на съда от същото съдебно заседание – на 21.04.2023г., за да се обясни поведението на адв.С. в същото о.з., както и заявлението му към съда, че същия лъже. Уточнява се, че „в същност това не е лъжа, а измама, тъй като се поддържа от съставът и от предходното заседание“. Искане се отмяна на определението за налагане на глоба.

Във вр. с жалбата на адв.С., в деня на постъпването ѝ по делото, на 28.04.2023г. е постъпило становище от жалбоподателите по делото - А. Л. М., С. С. Т., П. Г. Г. и С. С. Г., в което се твърди, че определението за налагане на глоба на адв.Д. С. е нищожно, като постановено от ненадлежен състав, както и с доводи, че не се касае за обида на съда, а за сигнал по чл.205 от НПК. Становището е подписано от С. С. Т., П. Г. Г. и С. С. Г..

Административен съд София – град, XIX троен състав, като взе предвид постъпилата жалба, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от легитимирано лице, срещу подлежащ на обжалване акт

и е допустима. Независимо от посочения в жалбата адресат на същата – Върховен административен съд, компетентен да се произнесе по жалбата, съгласно чл.144 от АПК във вр. чл.92 ал.1 и ал.2 от ГПК, е съдът който е наложил глобата.

По основателността на жалбата съдът намира следното:

В проведеното открито съдебно заседание на 21.04.2023 г. по направено от жалбоподателите искане за изготвяне на звукозапис от съдебното заседание, след съвещание, съдът се е произнесъл с протоколно определение, с което е оставил искането без уважение. След произнасяне с определението, съдът е приканил страната на оспорващите да продължи с представянето на писмени доказателства.

Адв. С. е направил възражение срещу определението на съда, с което заявил, че „Първо не е вярно, че не може да се прави звукозапис. Ето ги микрофоните, в момента говоря на един метър от тях, всичко се чува и всичко се записва. Ако смятате, че тази зала не е удобна, в АССГ има достатъчно зали, в които може да бъде преместени. Госпожо съдия Вие излъгахте! Искам отвод на състава!“.

Последвало е пояснение на съда към адв.С., че светещите микрофони са монтирани на банката на състава и не могат да правят запис на всички изявления на страните, след което съдът приканил страните да спазват реда в залата и ги предупредил, че ще бъдат отстранени и глобени.

След тези действия на съда, отрезани в съдебни протокол, адвокат С. заявил „Лъжете госпожо съдия! Тези микрофони са насочени към нас, а вашите микрофони са насочени към Вас.“

На основание чл.91, ал.1 вр. с чл. 89, т. 3 от ГПК, във връзка с чл. 144 АПК съдът наложил глоба на адв.Д. С. в размер на 50 лв. за обида на съда и отправяне на обвинение, че председателят на състава лъже. Разяснил на адв.С., че има право да иска от състава отмяна на глобата в 7-дневен срок, ако не се отмени- да оспори същата. Поради продължаващо нарушаване на реда в залата адв.С. е отстранен от съдебната зала.

Изложената фактическа обстановка обосновава следните правни изводи:

Съгласно чл.89 т.3 от ГПК съда може да наложи глоба на лице, отправило обида към съда. Идентична възможност съществува и в разпоредбата на чл.143а т.3 от АПК.

Обида по смисъла на посочените норми е поведение, с което се проявява подчертано неуважение към съдебния състав, ръководещ заседанието. Обида към съда е налице тогава, когато дадената от страната оценъчна квалификация за процесуалната дейност на съдията по делото нарушава изискванията за добросъвестно упражняване на процесуалните права и има за цел да демонстрира чрез думи, изрази и поведение неуважителното отношение на участник в процеса спрямо съдебният състав, разглеждащ делото.

Съгласно чл.39 ал.1 от Конституцията на Република България, всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено или устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Страната по делото има право свободно да изразява своето мнение и правото да изразява субективното си виждане по отношение на процесуалните действия на съдията, включително да ги критикува, но изразяването на това субективно виждане следва да е в съответствие с ограниченията по чл. 39, ал. 2 от Конституцията и чл. 10, т. 2 от ЕКЗПЧ - да не се накърняват правата и доброто име на другото и да се държи сметка за задълженията и отговорностите, процедурите, условията и ограниченията, които са предвидени от закона и са необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност, за

защитата на морала, както и на репутацията за гарантиране авторитета и безпристрастността на правосъдието (т. 3 от Решение № 7 от 4.VI.1996 г. на КС на РБ по конст. д. № 1/96 г.). Израз на ограниченията по посочената конституционна норма и по чл. 10, т. 2 от ЕКЗПЧ са разписаните правила за провеждане на процеса по граждански и административни дела и конкретно разпоредбата на чл. 100а от ГПК, съгласно която процесуалните действия на страните не могат да съдържат заплахи, обиди или нецензурни думи или квалификации.

Жалбоподателят адв.С. твърди, че не е имал поведение, с което да наруши реда в съдебното заседание – по чл.89 т.1 от ГПК и такова по чл.89 т.2 от ГПК. Не взема отношение относно поведението си, представляващо обида към съда. В тази връзка съдът отбелязва, че има разлика между поведението, изразяващо обида към съда по смисъла на чл.89 т.3 от ГПК и чл.143а т.3 от АПК и състава на престъплението „обида“ по Наказателния кодекс.

Глобата, налагана на основание чл.89 т.3 от ГПК не санкционира страна в административното съдебно производство за извършено престъпление против конкретно физическо лице, което е съдия по делото, а урежда една от многото предвидени от закона глоби за дисциплиниране на участниците в съдебното производство.

Както е посочено в Определение № 456/19.07.2011 г. по ч.гр. д. № 361/2011 г., на ВКС, IV г. о., понятието за нарушението "обида на съда" по чл.89 т.3 от е много по-широко от това за престъпленията "обида" и "обида на длъжностно лице" съответно по чл. 146, ал. 1 и по чл. 148, ал. 1, т. 3, предл.1 НК. Обида на съда по смисъла на чл.89 т.3 от ГПК представлява всяко поведение на участник в процеса, с което се проявява подчертано неуважително отношение към съдия, към съдебен състав, към съда като държавна институция. Когато това поведение се осъществява чрез писмени или устни словесни изрази, е без значение дали съдържащата се в тях информация е вярна или невярна. Достатъчно е изразът да е обиден в най-широкия смисъл на това понятие, да накърнява по какъвто и да било начин авторитета на съда и престижа на съдебната институция, да подронва доверието в правораздаването и в независимостта и безпристрастността на съдиите.

Предвид изложеното, съдът приема, че демонстрираното от адв.С. негативно и обидно отношение с изразите " Госпожо съдия Вие излъгахте" и „Лъжете госпожо съдия! надхвърля по недопустим начин упражняването на процесуалните права на адв.С. в настоящето съдебно производство. Неговите действия водят до накърняване на репутацията на съдията и съдебния състав и до разклащането на доверието в правосъдието. Проявено е явно неуважително отношение към съдебния състав, което подронва авторитета на съда. Тезата си по делото адв.С. е възможно да изложи без да използва спрямо съда обидни квалификации и да демонстрира неуважение. Законът предоставя достатъчно средства на страните за защита срещу незаконосъобразни действия на първоинстанционния съд, а добросъвестното упражняване на процесуални права предполага, че за постигане на целите си, страните използват единствено предоставените им от закона възможности.

Критиката на страна в процеса към съда и неговите действия не трябва да надхвърля определени граници, а такова надхвърляне е налице, когато чрез обидни квалификации страната недвусмислено е демонстрирала спрямо конкретния съдебен състав крайно негативно отношение и неуважение. Спазването на ЕКЗПЧ не включва търпимост към поведение на страна в процеса, която при упражняване на

процесуалните си права отправя обидни квалификации към съда. По този начин се уронва престижа и авторитета не само на конкретния съдия, но и на институцията като цяло.

Ето защо право и задължение на съда е да се противопостави на подобно поведение на страна в процеса с използване на предвидените от закона средства, а именно - чрез налагането на глоба. В настоящия случай съдът е наложил глоба в минимален размер от 50 лева, с оглед обръщане внимание на жалбоподателя, който е адвокат, че избрания от него начин на комуникация със съда е недопустим и следва да бъде коригиран.

Предвид изложеното, Административен съд София – град, XIX троен състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ жалбата на адвокат Д. Ц. С., пълномощник на жалбоподателите по делото А. Л. М., С. С. Т. и С. С. Г., срещу протоколно определение от 21.04.2023г., постановено по адм. дело № 11677/2021г. по описа на Административен съд София - град, с което, на основание чл.91 ал.1 във вр. с чл.89 т.3 от ГПК му е наложена глоба в размер на 50 лв.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховен административен съд, в 7-дневен срок от съобщаването му.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.